



Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálat



MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET

1134 BUDAPEST, LŐPORTÁR U. 16. II. EM. 28. Tel.: 1/412-5090 Fax: 1/412-50-91 E-mail: ttsz-info@ttsz.hu



MEGHÍVÓ FÓRUMRA ÉS SAJTÓTÁJÉKOZTATÓRA

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálatától ezúton meghívja a sajtó képviselőit az

„Összefogás a Pannon Életföldrajzi Régió gyepterületeit megőrző gazdálkodásért”
című fórunsorozat első rendezvényére, amelynek címe:

A külterjes gyephasználat helyzete napjainkban a gazdálkodók és a természetvédelem szempontjából

A fórum része a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálatától által koordinált „Pannon gyep típusok élőhelykezelése Magyarországon” című LIFE-Nature projektnek.

A fórum ebédszünetében **sajtótájékoztatót** tartunk, melynek **témái:**

- (1) A Pannon gyepek LIFE-Nature projekt rövid ismertetése és
- (2) A projekt keretében tervezett MME*, MÁSZ** és MAKE*** összefogás bemutatása a hazai természeti értékeket megőrző gyepgazdálkodásért.

A fórum társszervezői: Magyar Állattenyésztők Szövetsége (MÁSZ);
Magyar Agrár-környezetgazda Egyesület (MAKE)

Fórum időpontja: 2006. május 31. 10¹⁵-17³⁰

Sajtótájékoztató időpontja: 13⁰⁰-13³⁰

Helyszín: Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet: Herceghalom, Gesztenyés u. 1.

*MME: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

**MÁSZ: Magyar Állattenyésztők Szövetsége

***MAKE: Magyar Agrár-Környezetgazdálkodók Egyesülete



Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálat



MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET

1134 BUDAPEST, LŐPORTÁR U. 16. II. EM. 28. Tel.: 1/412-5090 Fax: 1/412-50-91 E-mail: ttsz-info@ttsz.hu



SAJTÓANYAG

Az elmúlt évtizedekben a legeltetési állattartás mértéke és a legelő állatok száma drasztikusan lecsökkent hazánkban. A falusi portákon korábban természetes volt a tehéntartás, a falu csordáját közösen fogadott pásztor hajtotta ki a legelőre. A gyepeket évezredek óta szarvasmarhák, juhok, lovak, kecskék legelték, a kaszálók fütermése pedig szénával látta el a gazdaságokat. Manapság az ország nagy részén már ritka a legelésző állatok látványa, mind kevesebb a falusi ember, aki tehenet, lovat, esetleg juhot tart.

A mindenkori döntéshozók felelőssége igen nagy abban, hogy az állattenyésztők, állattartók nem eléggé motiváltak a külterjes technológiák fenntartásában. A jelenlegi helyzetet előidéző fő okok között találjuk a nagyüzemi állattenyésztési technológiák korábban mesterségesen előidézett egyeduralmát, a jelenlegi mezőgazdasági támogatási rendszer súlypontjait, és az alacsony fogyasztói tudatosságot. Köztudott, hogy az állatok ökológiai igényét sokkal inkább megközelítő természetközeli állattartás jobb minőségű élelmiszert eredményez. Ennek a ténynek felismerését követő igen lassú fogyasztói tudatosodási folyamatnak is tanúi lehetünk napjainkban.

A téma aktualitását méginkább kiemeli, hogy a legelő állatok jelenlétét az ökológusok, a természetvédelmi szakma is hiányolja. A fajgazdag pannon gyepek jelentős részét, speciális élővilágukat és tájképi értéküket ugyanis a több ezer éve zajló rendszeres, kíméletes kaszálás, legeltetés hozta létre és tartotta fenn. Az ország minden területén megfigyelhető, hogy a használat hiánya miatt a gyepek faji sokfélesége, természetessége csökken, s elindul a sokszor már amúgy is kicsiny és elaprózott gyepek felszámolódása, cserjésedése, beerdősödése. Ahol pedig még van legeltetési állattartás, ott gyakran a túl intenzív használat, a nagy állatsűrűséggel járó túllegeltetés okozza a gyep természetességi értékének csökkenését.

A **gazdálkodók és a természetvédők érdeke tehát közös**, s céljaik is közősek kell legyenek: **meg kell teremteni a fenntartható, harmonikus és ökológikus tájhasználat feltételeit**. Szűkebb témánkkal kapcsolatban ez azt jelenti, hogy olyan helyzet kialakítását kell elősegítenünk, amelyben a korábban legelőként, kaszálóként művelt gyepeket újra használatba vegyék, s ez a használat egyben feleljen meg a dinamikus természeti rendszerek fenntarthatósági kritériumának is.

A téma fontosságát és időszerűségét nyomatékosítják az EU-elvárások is: a **NATURA 2000 ökológiai hálózat hazai kijelölésével hivatalosan is kötelezettségünké vált az immár kontinens léptékben is kiemelkedő értékűnek elismert természeti örökségünk megőrzése.**

Mindazonáltal az állattenyésztők és természetvédők közötti összhang ma még korántsem teljes. Az állattartók a védett területeken természetvédelmi korlátozásokkal szembesülnek, kieső jövedelmük kompenzálása viszont gyakran késik, vagy csak ígéret marad. Noha a természetvédők olyan szabályok betartását írják elő, amelyek a hagyományos, kíméletes gazdálkodás módszereit modellezzik, a gazdálkodók közvetlen anyagi érdeke mégis sérül.

Ezzel a problémakörrel foglalkozik egy, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálatát által vezetett, EU LIFE-Nature finanszírozású, 4,5 éves futamidejű projekt, melynek címe: **„Pannon gyeptípusok élőhelykezelése Magyarországon”**. A program a Natura 2000 területek kijelöléséhez használt Élőhelyvédelmi Irányelvűből kiválasztott öt pannon gyeptípust reprezentáló hat mintaterületen a következő feladatok megvalósítását tűzte ki célul:

- Többféle gyepterületi eljárás tesztelése és természetvédelmi, valamint gazdálkodási szempontú nyomon követése, értékelése és természetkímélő kezelésének bemutatása a gazdálkodó partnerekkel közösen.
- A hazai gyepterületek ökológiai és gazdasági értelemben is fenntartható használatának széleskörű elősegítése.
- A szakemberek, a gazdálkodók és a lakosság tudatában, értékítéletében a gyepterületek értékének növelése.

A projekt keretében kerül megrendezésre a herceghalmi Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézetben 2006. május 31-én egy fórum, melynek célja, hogy az érdekelt szakterületek között konstruktív párbeszéd kezdődjön, az egymásra utaltság kölcsönös megértése és az együttműködés kialakítása érdekében. A fórumon egyaránt megszólalnak a természetvédelmi szakma, az állattenyésztők, a legeltetésben, kaszálásban és az agrár-környezetvédelmi programban érdekelt gazdálkodók és a tudomány képviselői is.

Az előadások a következő főbb témákat érintik:

- Hogyan lehet értékteremtő és egyben megtérülő a gyepterület, gyepgazdálkodás?
- Hogyan válhatnak érdekeltté a gazdálkodók a külterjes állattartásban?
- Melyek a természetvédelem és a gazdálkodás közös érdekei a külterjes állattartás, a gyepgazdálkodás területén?

A fórum részletes programját mellékeljük, egyúttal szeretettel várjuk a rendezvényre és a sajtótájékoztatóra is.

PROGRAM

Az egyes előadókra 20 perc jut, ebből 15 perc előadás, 5 perc rövid kérdések, hozzászólások.

I. Felvezetés

- 10¹⁵-10²⁵: Szilvácsku Zsolt (Magyar Madártani Egyesület - Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálat) – *Köszöntő, bevezető*
- 10²⁵-10⁴⁵: Molnár Zsolt (MTA Ökológiai és Botanikai Kutató Intézet) – *Gyepgazdálkodásról átfogóan, természetvédő botanikus szemmel*

II. Hogyan látják az állattenyésztők a gyepnek szerepét, a legelőre alapozott állattartás jövőjét saját ágazatukban?

- 10⁴⁵-11⁰⁵: Wagenhoffer Zsombor (Magyar Állattenyésztők Szövetsége) – *A Magyar Állattenyésztők Szövetségének jelene és jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 11⁰⁵-11²⁵: Bodó Imre (Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete) – *A magyar szürke szarvasmarha fajta jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 11²⁵-11⁴⁵: Márton István (Húsmarhatenyésztők és Marhahizlálók Országos Szövetsége) – *A húsmarhatenyésztés jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 11⁴⁵-12⁰⁵: Húth Balázs (Magyartarka Tenyésztők Egyesülete) – *A magyartarka fajta jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 12⁰⁵-12²⁵: Makray Sándor (Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar, Nagyállattenyésztési és Termelés technológiai Tanszék) – *A lótenyésztés jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 12²⁵-12⁴⁵: Sáfár László (Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Szervezetek Szövetsége) – *A juhtenyésztés jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 12⁴⁵-13⁰⁵: Kukovics Sándor (Magyar Kecsketartók és Tenyésztők Országos Szövetsége) – *A kecsketenyésztés jelene, jövője a gyepgazdálkodással összefüggésben*
- 13⁰⁵-13³⁵: Szünet (szendvics, pogácsa, kávé, üdítő)

III. Gazdálkodók tapasztalatai a külterjes gyephasználatról

- 13³⁵-13⁵⁵: Szomor Dezső (Magyar Agrár-Környezetgazdálkodók Egyesülete) – *A gyepgazdálkodást ösztönzőleg és korlátozólag befolyásoló tényezők a saját gyakorlatában*
- 13⁵⁵-14¹⁵: Papp Zsolt* (családi gazdálkodó) – *A gyepgazdálkodást ösztönzőleg és korlátozólag befolyásoló tényezők a saját gyakorlatában*
- 14¹⁵-14³⁵: Viszló Levente* (Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány) – *A gyepgazdálkodást ösztönzőleg és korlátozólag befolyásoló tényezők a saját gyakorlatában*

- 14³⁵-14⁵⁵: Sárvári Attila (Cötkény Térségfejlesztő Szövetség Egyesület) – *A helyi gazdálkodó közösségek összefogási lehetősége - A Mezőcsáti Kistérség integrált vidékfejlesztésének tapasztalatai*
- 14⁵⁵-15¹⁵: Szemán László (Szent István Egyetem, Mezőgazdasági- és Környezet-tudományi Kar, Gyepgazdálkodási Tanszék) - *Gyepgazdálkodási oktató, kutató és szakmai szervezetek szerepe és helye a természetvédelemben*

15¹⁵-15³⁰: Szünet (pogácsa, kávé, üdítő)

IV. A nemzeti park igazgatóságok védett gyepterületeik kezelésére vonatkozó jövőképe

- 15³⁰-15⁵⁰: Vajnáne Madarassy Anikó (KvVM, Természetvédelmi Hivatal) – *A természetvédelem védett gyepterületekre vonatkozó szabályozása, nemzeti parki gyakorlata és jövőképe.*
- 15⁵⁰-16¹⁰: Sipos Katalin (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság*) – *Hogyan valósítható meg napjainkban a DINP Ig. működési területén a saját (állami) és nem saját tulajdonú gyepek kezelése?*
- 16¹⁰-16³⁰: Molnár Attila (Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság) – *Hogyan valósítható meg napjainkban a DDNP Ig. működési területén a saját (állami) és nem saját tulajdonú gyepek kezelése?*
- 16³⁰-16⁵⁰: Egyeztetés alatt (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság) – *Hogyan valósítható meg napjainkban a KNP Ig. működési területén a saját (állami) és nem saját tulajdonú gyepek kezelése?*

V. Zárszó, konklúzió

- 16⁵⁰-17³⁰: Fülöp Gyula (Magyar Madártani Egyesület - Természetvédelmi Tanácsadó Szolgálat) – *Következtetések. Együtműködési lehetőségek a természetvédelem, az állattenyésztés és a szakmai szervezetek között.*

* Partner az MME-TTSZ „Pannon gyeptípusok élőhelykezelése Magyarországon” című LIFE-Nature projektjében.

A fórumot az NCA Civil Önszerveződés Szakmai és Területi Együtműködés Kollégiuma támogatja.